

ប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយអំពីសិទ្ធិពេលយាត់ខ្លួនដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

សូមអានព័ត៌មាននៅក្នុងប័ណ្ណនេះ ប្រសិនបើអ្នកត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន!

យោងតាមច្បាប់កម្ពុជា ជនណាក៏ដោយដែលត្រូវបានមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន មានសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានមួយចំនួនដើម្បីការពារខ្លួន។ សិទ្ធិទាំងនេះគឺជា របស់អ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន ហើយសិទ្ធិទាំងនេះមិនត្រូវបានដកហូតពីអ្នកទេ។ ប្រសិនបើអ្នកគ្រាន់តែត្រូវបានមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន អ្នកមានសិទ្ធិ ដូចខាងក្រោមនេះ៖

ប្រសិនបើអ្នកមានអាយុក្រោម ១៤ ឆ្នាំ អ្នកមិនត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួននោះទេ។

សិទ្ធិដឹងពីមូលហេតុចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន៖ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវប្រាប់អ្នកភ្លាមៗពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន។ អ្នកអាចត្រូវបានចាប់ខ្លួនតែតាមដីការបស់ តុលាការ ឬក៏កំពុងតែប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសច្បាប់ប៉ុណ្ណោះ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក៏អាចយាត់ខ្លួនអ្នកជាបណ្តោះអាសន្នបានដែរ ប្រសិនបើគេយល់ថា អ្នកបានរំលោភច្បាប់ ឬមិន ព្រមសហការជាមួយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស៊ើបអង្កេត។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចយាត់ខ្លួនអ្នកលើសពី ៤៨ ម៉ោងទេ (២ ថ្ងៃ) បន្ទាប់ពីនោះ អ្នកត្រូវតែទទួលបានការចោទប្រកាន់ ឬត្រូវតែបានដោះលែង។

សិទ្ធិមានមេធាវី៖ អ្នកអាចពឹងពាក់រកមេធាវីបាន។ បន្ទាប់ពីការយាត់ខ្លួន ២៤ ម៉ោង អ្នកត្រូវតែទាមទារជួបជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់តាមតែអ្នកជ្រើសរើស។ ប្រសិនបើ អ្នកមិនមានលទ្ធភាពបង់ថ្លៃសេវាឲ្យមេធាវីបាន មានអង្គការមេធាវីមិនយកកំរៃមួយចំនួនអាចជួយអ្នកបាន។ សូមអ្នកសួរមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដើម្បីទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការ ទាំងនោះ។

សិទ្ធិរក្សាភាពស្ងៀមស្ងាត់៖ អ្នកអាចរក្សាភាពស្ងៀមស្ងាត់ មិនឆ្លើយនឹងសំណួររបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បាន ដោយរង់ចាំរហូតដល់អ្នកមានមេធាវី។ គ្មាននរណាម្នាក់ អាចបង្ខំអ្នកឲ្យឆ្លើយ ប្រសិនបើអ្នកមិនចង់ឆ្លើយនោះទេ។

សិទ្ធិមិនឆ្លើយសារភាព៖ អ្នកមិនត្រូវសារភាពអ្វី ដែលអ្នកមិនបានប្រព្រឹត្តនោះទេ។ អ្នកអាចសារភាពអ្វីដែលអ្នកពិតជាបានធ្វើ ប្រសិនបើអ្នកចង់ ឬក៏អាចចាំដល់ពេល ដែលអ្នកមានមេធាវី ទើបឆ្លើយតាមការផ្តល់យោបល់ពីមេធាវីក៏បាន។ គ្មាននរណាម្នាក់អាចបង្ខំអ្នកទទួលសារភាពថាបានប្រព្រឹត្តល្មើសអ្វីមួយ ដោយការវាយដំអ្នក ឬគំរាម កំហែងអ្នក ឬគ្រួសារអ្នកនោះទេ។ ប្រសិនបើនរណាម្នាក់វាយដំធ្វើទារុណកម្មអ្នក ហើយបង្ខំអ្នកឆ្លើយសារភាព នោះចំលើយសារភាពបែបនេះ មិនអាចយកជាការបានទេ និងមិនអាចយកមកប្រើប្រាស់នឹងអ្នកនៅតុលាការឡើយ។

អ្នកត្រូវពិនិត្យមើលចំលើយរបស់អ្នកដែលបានឆ្លើយឲ្យបានច្បាស់ មុននឹងអ្នកផ្តិតម្រាមដៃ។ ប្រសិនបើមិនត្រឹមត្រូវដូចអ្វីដែលអ្នកបានឆ្លើយ អ្នកត្រូវតែទាមទារឲ្យធ្វើការកែ តម្រូវមុននឹងអ្នកផ្តិតម្រាមដៃ។

សិទ្ធិត្រូវបាននាំខ្លួនទៅតុលាការ៖ ក្រោយយាត់ខ្លួនភ្លាម អ្នកត្រូវតែបាននាំខ្លួនទៅតុលាការឆាប់ៗ តាមដែលអាចធ្វើបាន។ តុលាការនឹងធ្វើការស៊ើបអង្កេតរឿងក្តីរបស់អ្នក និងធ្វើឲ្យប្រាកដប្រជាថា គ្មាននរណាម្នាក់ប្រព្រឹត្តមកលើអ្នកមិនបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នោះទេ។ ប្រសិនបើអ្នកត្រូវបានចាប់ខ្លួន ដោយសារតែអ្នកត្រូវបានកាត់ទោស និងផ្តន្ទា ទោសដោយកំបាំងមុខនោះ អ្នកមានសិទ្ធិសុំឲ្យមានការកាត់ក្តីម្តងទៀត។ សូមសាកសួរមេធាវីរបស់អ្នកពីការអនុវត្តសិទ្ធិនេះ។

សិទ្ធិប្រាប់ដល់អ្នកផ្ទះពីការចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន៖ អ្នកត្រូវប្រាប់ដល់អ្នកផ្ទះឲ្យបានដឹងពីការចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន។ ប្រសិនបើអ្នកមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ ត្រូវប្រាប់ឪពុក-ម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលរបស់អ្នកអំពីការចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួននេះ។

សិទ្ធិប្តឹងពីការបដិសេធសិទ្ធិរបស់អ្នក៖ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌គ្រប់រូប និងមន្ត្រីដែលមានអំណាចចាប់ខ្លួន ឬយាត់ខ្លួន សុទ្ធតែទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល និងយល់ដឹងថា ពួកគេត្រូវគោរពសិទ្ធិទាំងអស់ដែលមានចែងនៅក្នុងប័ណ្ណនេះ។ ប្រសិនបើអ្នកគិតថា សិទ្ធិរបស់អ្នកត្រូវបានគេបដិសេធ អ្នកអាចប្តឹងទៅមេធាវីរបស់អ្នក ឬទៅព្រះរាជអាជ្ញា ឬ ចៅក្រមដែលកាន់រឿងក្តីរបស់អ្នកបាន។

ទារុណកម្ម គឺជាបទឧក្រិដ្ឋនៅកម្ពុជា។ នរណាក៏ដោយដែលធ្វើឲ្យអ្នកឈឺចាប់ ឬគំរាមកំហែងធ្វើឲ្យអ្នកឈឺចាប់ ជននោះអាចត្រូវបានចោទប្រកាន់តាមផ្លូវច្បាប់។ អ្នកត្រូវ ប្រាប់រឿងនេះដល់មេធាវីរបស់អ្នក ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រម ពីការធ្វើទារុណកម្ម ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ឬការគំរាមកំហែងចំពោះអ្នកដោយមន្ត្រីខាងចាប់ចង។ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវ តែធ្វើឲ្យប្រាកដថា បណ្តឹងរបស់អ្នកត្រូវបានស៊ើបអង្កេត ហើយត្រូវចោទប្រកាន់ជនណាដែលសង្ស័យពីការប្រព្រឹត្តទារុណកម្ម។

វាក៏ជាបទឧក្រិដ្ឋផងដែរ ចំពោះជនណាដែលបានសុំអ្នក ឬគ្រួសារអ្នក ឲ្យបង់លុយចំពោះការដោះលែងអ្នក។ អ្នកមិនគួរឲ្យលុយទៅជននោះទេ។

ទោះជាអ្នកបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសក៏ដោយ ក៏អ្នកមានសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន អនុលោមតាមច្បាប់កម្ពុជាដែរ។

